

5

Kameny se za námi řítily do propasti... Karolina Světlá píše své sestře o prvním výstupu na Ještěd v r. 1855 (čte Markéta Tallerová)

Vypravěč (Daniel Rous)

V roce 1855 podnikli Mužákové s rodinou a přáteli výstup na Ještěd. Turistické cesty tenkrát ještě neexistovaly, nepočítáme-li kupecké trasy či tajné pěšiny pašeráků. Karolina Světlá v dopise své sestře barvitě popisuje přírodní nástrahy v strmých lesích i setkání s libereckými výletníky na hřebenu Ještědu.

Karolina Světlá (Markéta Tallerová)

Právě teď jsem přišla – z Ještěda! V největším vedru slunečním, ve dvě hodiny odpoledne jsme nastoupili naši pouť. Šlo nás šest osob. Máma, Jozef, Milada, my dva manželé a – Anna liberecká. – První část cesty byla hrozná, slunce se o hora opíralo a vyloudilo z každé dírky naší kůže proudy potu, ve mně byla celá krev v takovém pobouření, že se mi chvěl tlukotem žil vrkoč na hlavě, ale jakmile jsme vešli do lesa, bylo hned mnohem lépe. Razili jsme si cestu přímo lesem a kráčeli jsme slavně strouhou hojným deštěm vyrytou, nazývajíce ji pyšně pěšinou. Kameny se za námi řítily do propasti. Milada asi dvacetkrát sedla a padla jednou na jednom místě čtyřikrát po sobě, my ostatní jsme klopýtali, celé kusy jsme se vezli dolů a klekali bez pobožnosti, ale nicméně jsme přece nazývali tu prokletou strouhu pěšinou a chválili jsme se, že tak hezky stoupáme. Sice já jsem naši cestu nechválila, neboť jsem se na ty dva Mužákové zlobila, že pořád se zdržují trháním černých jahod na obou stranách naší strouhy hojně se nalézajících. Měli již huby celé počerněné a ruce jako uhlím umouněné, a přec toho nechtěli nechat. Tu najednou slyšíme podivné šumění v houští, zastavíme se očekávajícíce, že vyrazí jelen z houštiny, tu ale se zdvihne velká tetřev a vznáší se nad námi na protější stranu, její perutě se třpytily v slunečním lesku, jen okamžik a hned zas zmizela v husté skrýši vonných smrků. Konečně jsme se dostali z lesa před samý Ještěd, ale již se nám radost poněkud kazila, neboť jsme viděli množství lidu stoupat s námi, a již docela jsme se mrzeli slyšíc liberecké neušlechtilé nářečí. A vskutku neklamali jsme se, svým houkáním, svou všetečností a nešetrností nám zkazili celé odpoledne. Kde jsme my se postavili, tam oni přišli též, dívali my jsme se dalekohledem, tak oni jej chtěli také míti, konečně se dali do výskání, do tlučení lahví a do sto jiných příjemných žertů, takže jsme byli přinuceni se vzdálit. Cesta domů byla teprv příjemná, večerní slunce čarovně osvětlovalo vrcholky smrků a jedlí a sem tam bloudil ruměný paprsek, vkrádaje se větvemi méně hustými po smaragdovém mechu, až konečně Světlá nám u nohou ležela.

Z dopisu sestře, 23. srpna 1855, psáno na Světlé

Karolina Světlá: Z literárního soukromí II. Korespondence. Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, Praha 1959. S. 21. Text editován.